

INTERNATIONELLA
HANDELSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Europeiskt arvsintyg

En granskning av det internationella arvsintyget i EU:s arvsförordning

Kandidatuppsats inom affärsjuridik (familjerätt)

Författare: Tove Edman, Linnea Svantesson

Handledare: Peter Krohn

Framläggningsdatum 2015-05-11

Jönköping 05/2015

Bachelor's Thesis in Commercial Law

Title: The European Certificate of Succession:
Author: Tove Edman, Linnea Svantesson
Tutor: Peter Krohn
Date: 2015-05-11
Subject terms: **European Certificate of Succession, Cross-border inheritance law, international family law, EU, EU regulation of succession**

Abstract

The purpose of this thesis is to investigate the European certificate of succession, and how it affects Swedish inheritance law. The European certificate of succession is a European document that will be introduced in August 2015 in the EU regulation of succession. The certificate of succession is meant to simplify the current process of cross-border inheritance by legitimizing the concerned parties, which according to the regulation are: heirs, legatees, executors of wills and administrators of the estate. According to the regulation, the member state of which the deceased had habitual residence shall have jurisdiction to rule on the succession as a whole. Since the certificate is a European document, it will have legal effect in all member states. Because of this, a decision from one authority/court in a member state will also be applicable in the other member states. This means that national law in a certain capacity becomes cross-border law, which requires strong regulation. The certificate itself cannot be counted as an estate inventory, choice of law, will, or similar. It can however be a basis for a decision concerning inheritance. The certificate can be considered as an acknowledgement of a decision from one member state, which will also be applicable in the other member states. In Sweden, the certificate will be issued by "Skatteverket" (the Swedish tax agency). The European certificate of succession will considerably simplify the cross-border inheritance process for EU-citizens.

Kandidatuppsats inom affärsjuridik (familjerätt)

Titel:	Europeiskt arvsintyg: En granskning av det internationella arvsintyget i EU:s arvsförordning
Författare:	Tove Edman, Linnea Svantesson
Handledare:	Peter Krohn
Datum:	2015-05-11
Ämnesord	Gränsöverskridande arvsrätt, internationell familjerätt, EU, europeisk arvsförordning, europeiskt arvsintyg

Sammanfattning

Uppsatsens syfte är undersöka arvsintyget som rättshandling och diskutera dess följder på svensk arvsrätt. Det europeiska arvsintyget är en europeisk rättshandling som kommer införas i augusti 2015 i samband med EU:s nya arvsförordning. Arvsintyget är menat att förenkla processen vid gränsöverskridande arvsfrågor genom att legitimera de berörda parterna. Vilka enligt förordningen är: arvtagare, testamentstagare, boutredningsmän och testamentsexekutorer. I och med den nya arvsförordningen kommer hemvistprincipen få en större roll inom den europeiska arvsrätten och arvsintyget kan då användas för att förmedla ett domslut/bestämmande från en medlemsstat till en annan. Även universalitetsprincipen är av stor vikt vid behörighetsfrågor om gränsöverskridande arv, då den innebär att all kvarlåtenskap ska ingå i samma boutredning. Eftersom arvsintyget är en europeisk rättshandling kommer den ha rättsverkan i alla EU-länder som är bundna av arvsförordningen. Därför kommer ett beslut från myndighet/domstol i en medlemsstat även gälla i andra medlemsstater, vilket meddelas genom arvsintyget. Detta leder till att nationell lag i viss kapacitet blir gränsöverskridande, vilket kräver strikt reglering. Arvsintyget kan inte i sig självt räknas som en fördelning av kvarlåtenskap, lagvalsavtal eller liknande. Det kan dock ligga till grund för beslutande angående arvsskifte. Arvsintyget kan anses vara en kvittens av ett beslut från en medlemsstat, vilket ska gälla även i andra medlemsstater. Arvsintyget kommer i Sverige utfärdas av Skatteverket och kommer betydligt underlätta för EU-medborgare vid gränsöverskridande arvsfrågor.

Förord

I uppsatsen har vi tillsammans skrivit kapitel 1 *Inledning*, kapitel 3 *Arvsintyg*, och kapitel 5 *Påverkan på svensk rätt*. Tove Edman hade huvudansvar för kapitel 2 *Gällande rätt*, och Linnea Svantesson hade huvudansvar för kapitel 4 *Statens offentliga utredning*. Alla kapitel har gemensamt blivit granskade, redigerade och analyserade. Även slutsatserna har utformats gemensamt.

Tove Edman

Linnea Svantesson

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund.....	1
1.2	Syfte och avgränsning.....	2
1.3	Metod och material.....	3
1.4	Disposition.....	6
2	Gällande rätt	7
2.1	Inledning.....	7
2.2	Principer	7
2.3	Svensk gränsöverskridande arvsrätt	9
	2.3.1 Boutredning/bouppteckning, testamente.	9
	2.3.2 Svenska regler angående internationella arvsfrågor.....	10
2.4	Tyskt arvsintyg	11
3	Europeiskt arvsintyg	13
3.1	Inledning.....	13
3.2	Syfte	13
3.3	Ansökan	14
3.4	Innehåll.....	15
3.5	Behörighet.....	17
3.6	Prövning och utfärdande	19
3.7	Rättsverkningar	21
3.8	Återkallelse och hävning	22
4	Statens offentliga utredning	24
4.1	Inledning.....	24
4.2	Behörighet.....	24
	4.2.1 Utfärdande.....	24
	4.2.2 Överklagan	26
4.3	Behörig allmän domstol.....	26
4.4	Lagfart	27
5	Påverkan på svensk rätt.....	29
5.1	Behörighet och lagval.....	29
5.2	Utfärdande och omprövande myndighet eller domstol	31
5.3	Användning på andra områden	33
5.4	Medborgarperspektiv.....	34
	Referenslista	37

I Inledning

I.1 Bakgrund

Som följd av den globala utvecklingen och till följd av den fria rörligheten inom EU blir det allt vanligare med invånare som flyttar mellan medlemsstater. Sedan Sverige blev medlem i EU har antalet svenskar som bosätter sig utomlands ökat. Följaktligen sker det i större utsträckning än tidigare att svenska medborgare avlider i en annan stat. Det kan i samband med detta uppkomma problem med vilken stats arvsrättsliga lagstiftning som ska tillämpas. Det är inte ovanligt att utlandssvenskar har kvarlåtenskap och tillgångar i flera medlemsländer, vilket kan komplicera situationen ytterligare. För att underlätta vid gränsöverskridande arvsfrågor har EU skapat en ny arvsförordning¹, vilket innebär en harmonisering av den europeiska internationella privat- och familjerätten. Den behandlar bland annat behörighet och tillämplig lag i arvsrättsfrågor. Arvsförordningen syftar till att minska befintliga hinder för den fria rörligheten och för att EU-medborgare lättare ska få information om sina rättigheter vid internationella arvsfrågor.²

Arvsförordningen introducerar det europeiska arvsintyget. Detta intyg ska fungera som en rätts- och legitimationshandling i alla EU-medlemsstater för dödsbon och för de som företräder dessa, såsom arvinge, testamentstagare, testamentsexekutor och boutredningsmän.³ Berättigad person som kan styrka sin företrädesrätt kan begära ut intyget av behörig domstol.⁴ Intyget ska motverka de problem som kan uppstå när medlemsstater inte erkänner andra staters arvsdokument. Intentionen bakom arvsintyget är att skapa gynnsammare förutsättningar för effektiva och enkla förfaranden i gränsöverskridande arvssituationer.⁵ I och med den ökade användningen av hemvistprincipen blir behörighetsfrågan klarare och arvsintyget är menat att förenkla förmedlingen av myndighetsbeslut.⁶ Trots att arvsintyget inte kommer vara ett obligatoriskt dokument vid arvsfrågor är det en rättslig handling som kan påverka den nuvarande processen vid arvsfrågor.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (hädanefter: arvsförordningen eller (EU) nr 650/2012).

²(EU) nr 650/2012, p. 7.

³(EU) nr 650/2012, art. 63.1.

⁴(EU) nr 650/2012, art. 64.

⁵(EU) nr 650/2012, kommentar (7).

⁶(EU) nr 650/2012, art. 4.

I.2 Syfte och avgränsning

Syftet med uppsatsen är att utreda det europeiska arvsintyget och hur det tillsammans med den ökade implementeringen av hemvist- och universalitetsprincipen kommer förändra den europeiska arvsrätten utifrån ett svenskt perspektiv. Vidare utreds konsekvenserna av införandet av en ny internationell rättshandling och det faktum att det i dagsläget inte finns någon motsvarande svensk rättshandling. Hur kommer det förändra den nuvarande gränsöverskridande arvsrättsprocessen och är ett arvsintyg en behövlig rättshandling inom den svenska gränsöverskridande arvsrätten?

Från arvsförordningen kommer fokus ligga på artiklarna om arvsintyget, samt de artiklar som rör behörighet och lagval. En djupare analys av övriga delar av arvsförordningen är alltför omfattande och ligger utanför uppsatsens syfte. För att förstå påverkan arvsintyget kommer ha på svensk rätt kommer en begränsad del av den gällande svenska gränsöverskridande rätten angående arv och testamente belysas. Specifikt angående processen och behörighet vid arv, då det är de delarna som berörs mest av arvsintyget. I dessa frågor kommer fokus ligga på utomnordiska förhållanden, då det finns egen lagstiftning för internnordiska förhållanden vilka ligger utanför syftet. Vissa av de principer som tas upp i arvsförordningen kommer även behandlas i uppsatsen, till exempel hemvistprincipen och universalitetsprincipen. Dock förklaras de med tanke på arvsintyget och därför finns det delar och exempel inom den internationella privaträtten som kommer att utelämnas.

Huvuddelen av uppsatsen kommer vara begränsad till svensk rätt och kommer därför inte undersöka andra europeiska staters lagstiftning, med undantag för det tyska arvsintyget. Det kommer inte göras någon ingående analys av det tyska arvsintyget, utan endast en förenklad genomgång för att öka förståelsen för hur det europeiska arvsintyget kommer att se ut. Anledningen till att det inte kommer göras någon djupare analys av det tyska arvsintyget är att det då krävs full förståelse för det tyska rättssystemet. Inte heller kommer tysk praxis angående arvsintyget behandlas. Detta då det förutom bristande kunskaper inom det tyska rättssystemet även finns språkliga hinder, vilket skulle kunna innebära stora risker för feltolkningar.

1.3 Metod och material

Uppsatsen kommer att bygga på traditionell rättsdogmatisk metod med utgångspunkt i gällande rättskällor.⁷ Genom den rättsdogmatiska metoden kommer gällande rättsregler att anges, fastställas och förklaras. De gällande rättskällorna tolkas för att ge en klar syn på rådande rätt och därigenom öka förståelsen av arvsförordningens påverkan.⁸ Detta med inriktning på förordningens bestämmelser om det europeiska arvsintyget. Den europeiska arvsförordningen kommer att behandlas övergripande och vissa paralleller till övrig arvs- och testamentsrätt kommer att göras. Uppsatsen kommer huvudsakligen att fokusera på arvsintyget som det förklarats i syftet och då särskilt utifrån ett svenskt perspektiv.

Rättskällorna kommer bestå i både EU-rätt och svensk rätt, EU-rätten kommer att värderas till ett högre rättskällevärde.⁹ Enligt lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen (EU-lagen) gäller EU:s rättsregler som svensk lag. Enligt EU-lagen 2-3§§ bör alla fördrag och rättsakter följas och därför utgöra en del av den svenska rätten.

Rättskällorna i uppsatsen kommer att värderas som följer: lagstiftning, förarbeten, praxis och slutligen doktrin.¹⁰ Rättskällorna delas upp i auktoritativa och icke-auktoritativa. De auktoritativa rättskällorna innefattar lag, prejudikat och förarbeten. Lagen har högst rättskällevärde och om två lagar står i strid med varandra är det den specialiserade och precisa lagen som har företräde.¹¹ Därefter följer praxis som har ett prejudikatvärde. I uppsatsen kommer inte särskilt stor vikt att läggas vid denna, då praxis inom stora delar av området ännu saknas. Längst ner i den auktoritativa rättskällehierarkin står förarbetena, dessa tar upp viktiga synpunkter och värderingar på lag och andra rättsakter.¹² De icke-auktoritativa rättskällorna är doktrin, sedvänja, handel- och partsbruk. Då arvsintyget i sin nuvarande form ännu inte har trätt i kraft, kommer facklitteratur och doktrin att användas för att lättare förstå reglerna och dess verkliga betydelse. Doktrinen saknar visserligen

⁷ Jensen, U, Rylander, S, Lindblom, P, *Att skriva juridik*, femte upplagan, 2012, s. 85-88.

⁸ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, sjunde upplagan, Iusté Aktiebolag, 2014, s. 203 f.

⁹ Europadomstolens dom den 15 juli 1964. - Flaminio Costa mot E.N.E.L. - Mål 6/64.

¹⁰ Bernitz, U, Heuman, L, Leijonhufvud, M, Seipel, P, Warnling-Nerep, W, Vogel, H, *Finna rätt*, elfte upplagan, 2010, s. 29.

¹¹ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 106.

¹² Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 106 f.

delvis den auktoritativa meningen, men kommer i uppsatsen att ses som kvalificerade diskussionsinlägg.¹³

Uppsatsen kommer att behandla både EU-rätt och svensk rätt inom det avgränsade området. Detta för att förstå betydelsen av den nya förordningen. Materialet i huvudfokus för uppsatsen kommer att vara artiklarna gällande arvsintyg i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nummer 650/2012. EU:s förordningar är det huvudsakliga sättet för unionen att lagstifta på och äger allmän giltighet.¹⁴ Förordningar har direkt effekt under förutsättning att de är ovillkorliga, klara och precisa.¹⁵ De skapar då rättigheter och skyldigheter för fysiska eller juridiska personer.

Vidare kommer Statens offentliga utredning (SOU) 2014:25 ägnas mycket uppmärksamhet, då den utreder hur EU:s arvsförordning ska implementeras i svensk rätt. En SOU är en kommittéutredning som utförts på regeringens uppdrag och räknas till juridiska förarbeten.¹⁶ I kategorin förarbeten anses kommittéutredningar inneha förhållandevis högt rättskällevärde, eftersom de som arbetat med utredningen ofta är sakkunniga. Samtidigt bör hänsyn tas till att en kommittéutredning endast är ett preliminärt förslag som kan komma att ändras.¹⁷ Regeringen tillsatte en särskild utredare, den före detta generaldirektören Anders Eriksson, i syfte att undersöka och föreslå komplimenterande författningsändringar för att göra svensk lag förenlig med den nya förordningen.¹⁸

För att lättare förstå hur det europeiska arvsintyget kommer att fungera i praktiken kommer uppsatsen till viss del behandla det tyska arvsintyget (Erbschein). Det tyska arvsintyget finns med för att öka förståelsen för hur ett liknande dokument eller rättshandling fungerar i praktiken.

Flera tolkningsmetoder kommer användas i uppsatsen. Till viss del kommer tolkningen vara objektiv, det vill säga att ordalagen kommer anses ha stor betydelse för rättskällans innebörd.¹⁹ Det innebär att rätten kommer att förstås genom att fokusera på rättsreglerna, tolkningsmetoden skapar på så vis rättssäkerhet.²⁰ Vid tolkning av EU-rätten kommer

¹³ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 205.

¹⁴ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), art. 288.2

¹⁵ Van Gend en Loos v Nederlandse Administratie der Belastingen (1963) Case 26/62

¹⁶ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 156.

¹⁷ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 161.

¹⁸ SOU 2014:25, s. 15.

¹⁹ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 239.

²⁰ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 239.

främst en systematisk och teleologisk tolkningsmetod att tillämpas. Den systematiska tolkningen består i att placera reglerna i sitt sammanhang och tolka dem i förhållande till andra regler.²¹ Det innebär att man ser till reglernas logiska tillämpning och kan även dra paralleller från närliggande regler inom samma område.²² Även en teleologisk tolkning kommer tillämpas, där syftet bakom rättskällorna kommer analyseras. Denna typ av tolkning beaktar det unionsrättsliga regelverket och tar hänsyn till dess funktion och verkan.²³ Inom EU-rätten används den teleologiska tolkningen för att särskilt uppmärksamma reglernas betydelse i den europeiska gemenskapen och vilken effekt den har på gemensamheten. Tolkningen är inriktad på reglernas gemensamma funktion och stor vikt läggs på lagens ändamål.²⁴

²¹ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 147.

²²Bernitz, U, Heuman, L, Leijonhufvud, M, Seipel, P, Warnling-Nerep, W, Vogel, H, *Finna rätt*, s. 72.

²³ Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, s. 147.

²⁴Bernitz, U, Heuman, L, Leijonhufvud, M, Seipel, P, Warnling-Nerep, W, Vogel, H, *Finna rätt*, s. 73.

I.4 Disposition

- Kapitel 2 I detta kapitel redogörs för olika principer som berör arvsintyget. Principerna förklaras för att underlätta förståelsen av arvsintygets betydelse vid gränsöverskridande arvsfrågor. Här behandlas även gällande rättsregler inom svensk arvsrätt och internationell behörighet beskrivs ur ett svenskt perspektiv. Vidare presenteras de parter som kommer bli direkt berörda av det nya arvsintyget, såsom boutredningsmän och testamentsexekutorer. Kapitlet innehåller även en kort förklaring av det tyska arvsintyget för att ge en klarare bild på hur det europeiska arvsintyget kan fungera i praktiken.
- Kapitel 3 I detta kapitel beskrivs först syftet bakom skapandet av ett europeiskt arvsintyg, samt hur man ansöker och behovet bakom ansökan. Sedan följer en beskrivning av innehållet i arvsintyget då det kan variera från ansökan. Kapitlet beskriver även vem som enligt arvsförordningen är behörig att utge arvsintyg. Begreppet domstol kommer att förklaras närmare och även vad som krävs av den utfärdande myndigheten. Vidare kommer även vissa behörighets- och lagvalsfrågor att tas upp. Det kommer även förklaras hur arvsintyget utfärdas och hur den sökandes ansökan prövas. De sista delkapitlen kommer undersöka arvsintygets rättsverkningar enligt arvsförordningen och slutligen hur arvsintyget kan återkallas eller hävas.
- Kapitel 4 Kapitlet redogör för statens offentliga utredning och de förslag som uppkommer i denna. Det innehåller förslag om vilken myndighet som ska vara behörig att utfärda arvsintyget i Sverige, samt till vilken myndighet beslutet kan överklagas. Förslaget att arvsintyget ska fungera som fångeshandling som grund för lagfart tas även upp.
- Kapitel 5 Arbetet avslutas med en analys av det europeiska arvsintyget och de effekter det kan ha på internationell förhållanden ur ett svenskt perspektiv. I detta kapitel kommer en sammanfattning av tidigare kapitel och en analys av fakta som har tagits upp. Här presenteras även slutsatserna utifrån analysen.

2 Gällande rätt

2.1 Inledning

För att underlätta förståelsen gällande arvsintyget kommer vissa principer att förklaras. Dessa förklaringar syftar till att hjälpa läsaren att förstå arvsintygets betydelse i det internationella sammanhanget. Principerna förklaras med tanke på arvsintyget och därför finns det delar och exempel inom den internationella privaträtten som kommer att utelämnas. I delkapitlet om ”Svensk gränsöverskridande arvsrätt” beskrivs även kort de parter som kommer påverkas av arvsintyget samt en kort beskrivning av de nuvarande svenska gränsöverskridande arvsreglerna. Slutligen behandlar kapitlet kort det tyska arvsintyget för att ge en överblick av en liknande befintlig rättshandling.

2.2 Principer

För att avgöra vilket lands lagar som ska gälla inom den internationella privat- och familjerätten används i huvudsak två principer kallade nationalitetsprincipen och hemvistprincipen. Nationalitetsprincipen innebär att lagvalet följer med medborgarskapet, det vill säga att en persons privaträttsliga förhållande bedöms efter lagen i det land där personen är medborgare. I svensk rätt används nationalitetsprincipen och den kommer till uttryck i lag (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo (IDL). Enligt nationalitetsprincipen följer behörigheten av vilket land den avlidna var medborgare i vid dödsfallet, vilket framgår av IDL 1 kap. 1 §. Det är den stats lagar gällande arv och testamente som ska följas och reglerar individens rättsförhållande. Om den avlidne var medborgare i fler stater än Sverige anses det inte påverka tillämpligheten för den svenska lagstiftningen gällande arv och testamente.²⁵

Många gånger följs en persons medborgarskap och hemvist åt, detta är dock inte alltid fallet. Henvistprincipen kallas ibland även för domicilprincipen och innebär att lagen i det land där personen har sin hemvist är tillämplig. Med hemvist menas det land där personen är stadigvarande bosatt.²⁶ För att koppla det till arvsintyget är det alltså landet där den

²⁵ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, tredje upplagan, Iustus Förlag, Uppsala 2011, s. 194.

²⁶ Örtenhed, Kristina, *Bosättningsanknytningar i gränsöverskridande familjerättsförhållanden*, Iustus, Uppsala, 2006, s. 22.

avlidne personen hade sin hemvist vid sin död.²⁷ I arvsförordningen kommer hemvistprincipen vara tillämplig under förutsättning att inte ett särskilt lagval skett.²⁸

När behörighet har fastställts ska det även bestämmas vilken egendom som ska ingå i bodelningen. Universalitetsprincipen innebär att det land som är behörigt att handha arvsskiftet ska i boutredningen, bodelningen och arvsskiftet inkludera all egendom den avlidne ägde.²⁹ Även de tillgångar som inte finns i landet som utför boutredningen. I svensk lag regleras detta i IDL 2:1, där det står stadgat att om personen hade hemvist i Sverige och svensk lag är tillämplig på arvet ska all egendom ingå i boutredningen. Förutsatt att den avlidne var utländsk medborgare finns det en möjlighet att bodelning och arvsskifte sker enligt medborgarlandets lagar efter att boutredning har skett enligt svensk lag.³⁰

Det kan förekomma att myndigheter i andra länder inte erkänner Sveriges behörighet att utföra boutredningen av dödsboet, och det är därför inte ovanligt att flera boutredningar sker samtidigt.³¹ Till exempel om en myndighet/bank i Tyskland anser att den svenska boutredningsmannen inte är behörig att företräda boet kan de vägra denne tillgång till de andelar av boet som finns i Tyskland under den myndigheten/banken.³² Därför måste även en tysk boutredning ske för att egendomen ska kunna tas med i en boutredning.

Ytterligare en princip som är av intresse för att förstå arvsintygets syfte och användningsområde är officialprincipen. Den innebär att myndighet eller domstol ska vara självständig i rättsprocessen.³³ I förhållande till arvsförordningen är officialprincipen snarast en undersökningsprincip för att utfärdande myndighet eller domstol ska undersöka att sökandes uppgifter är korrekta. Till officialprincipen kopplas också uttrycket *ex officio*, som innebär att myndighet eller domstol ska ta egna initiativ och kan begära mer material av den sökande.³⁴

²⁷ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s.193.

²⁸ SOU 2014:25, s. 18

²⁹ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s.196.

³⁰ IDL 2 kap. 1 § 2 st.

³¹ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s. 206.

³² Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s. 206.

³³ Ekelöf, P, Edelstam, H, *Rättegång I*, åttonde upplagan, Norstedts juridik, Stockholm, 2010, s. 69.

³⁴ Ekelöf, P, Edelstam, H, *Rättegång I*, s. 69.

2.3 Svensk gränsöverskridande arvsrätt

2.3.1 Boutredning/bouppteckning, testamente.

Reglerna om arvsskifte för svenska medborgare, när de har sin hemvist i Sverige, regleras i ärvdabalken (1958:637). Ärvdabalken reglerar hur den avlidnes kvarlåtenskap fördelas mellan arvingarna och de möjliga testamentstagarna.

När en person dör sker en bouppteckning av dennes egendom. Bouppteckningen är den handling där den avlidnes tillgångar och skulder registreras.³⁵ Den registreras hos Skatteverket, vilket ska ske tre månader efter dödsfallet.³⁶ Dödsbodeläggare, boutredningsman eller testamentsexekutor ansvarar för att bouppteckning sker.³⁷

Tingsrätten kan bestämma att dödsboet ska få en boutredningsman, på begäran av dödsbodeläggare.³⁸ Varje deläggare i dödsboet har rätt att begära en boutredningsman. I det fall dödsbodeläggarna inte kan enas angående dödsboets förvaltning utses en boutredningsman av tingsrätten.³⁹ Även legatarier, borgenärer och borgensmän kan ansöka om en boutredningsman för att försäkra sig om att deras intressen skyddas.⁴⁰ Boutredningsmannen är ombud för dödsboet, och representerar det gentemot tredje man.⁴¹

Ifall den avlidne inte ville fördela sin kvarlåtenskap efter den legala arvsordningen kan personen innan sin död upprätta ett testamente.⁴² En testamentsexekutor blir då utsedd av testatorn i testamentet.⁴³ Testamentsexekutorn har i stort sett samma rättigheter att företräda dödsboet som en boutredningsman. De har även rätt att sälja dödsboets egendom.⁴⁴ Denna behörighet saknar boutredningsmannen.⁴⁵ En testamentsexekutor kan även ansöka om en boutredningsman för att utreda dödsboet.⁴⁶ När det gäller testamente

³⁵ Ärvdabalk (1958:637), 20 kap. 4 §, 1 st.

³⁶ Ärvdabalk, 20 kap. 1 §.

³⁷ Ärvdabalk, 20 kap. 2 §.

³⁸ Ärvdabalk, 19 kap. 1 §.

³⁹ Ärvdabalk, 19 kap. 1 §.

⁴⁰ Ärvdabalk, 19 kap. 1 §.

⁴¹ Ärvdabalk, 19 kap. 12 §.

⁴² Ärvdabalk, 9 kap. 1 §.

⁴³ Ärvdabalk, 19 kap. 20 §.

⁴⁴ Eriksson, A, *Den nya familjerätten*, tionde upplagan, Nordstedts juridik, Stockholm, 2013, s. 109.

⁴⁵ Ärvdabalk, 19 kap. 13 §.

⁴⁶ Ärvdabalk, 19 kap. 1 §.

bedöms testatorns behörighet utifrån medborgarlandets lagar, det vill säga man utgår ifrån nationalitetsprincipen.⁴⁷ Testamentet ska även uppfylla medborgarstatens formkrav.⁴⁸

2.3.2 Svenska regler angående internationella arvsfrågor

När en svensk medborgare avlider och vid tidpunkten för dödsfallet hade sin hemvist utomlands betraktas det som en internationell situation.⁴⁹ Då är inte de lagar som normalt används vid arv och testamente inom Sverige tillämpliga. En relevant fråga för den svenska internationella privaträtten är om svenska domstolar och myndigheter är behöriga att pröva de ärenden som rör den bortgångnes kvarlåtenskap i dessa internationella fall. Den frågan benämns som domsrätts- eller behörighetsfrågan.⁵⁰ Det kan vara så att den svenska domstolen eller myndigheten saknar behörighet att lösa vissa frågor rörande arv och testamente när de har internationell karaktär.

I IDL 2 kap. 1 § stadgas att behörigheten för ärendet anses finnas i Sverige då en boutredning, bodelning eller arvsskifte ska förrättas enligt svensk lag. Det anges alltså inte vilken rättsordning som ligger till grund för materiella rättsfrågor utan endast när behörighet finns. Materiella rättsfrågor är frågor rörande arvsordning, arvsandelar och testationsfriheten.

För svenska medborgare med hemvist utomlands gäller svensk lag för hur kvarlåtenskap och förvaltning av boutredning ska ske.⁵¹ Det innebär att även utlandssvenskar ska använda sig av reglerna i ärvdabalken för förfarandet vid boutredning, bodelning och arvsskifte. Enligt IDL 2 kap. 3 § så ska egendom i Sverige som ägdes av en person i utlandet förvaltas av särskilt förordnad boutredningsman om egendomen överstiger ”ringa värde”. Det hindrar dock inte dödsbodelägarna att själva begära en boutredningsman för förvaltning av egendomen även om värdet är ringa.

Vid boutredningen ska boutredningsmannen ta med i beräkning vad arvingar, borgenärer, makar och testamentstagare skulle ha fått enligt ett annat lands lagar (där den avlidne var medborgare/hade egendom) vid en förrättning av dödsboet i det landet.⁵² I enlighet med

⁴⁷ IDL, 1 kap. 3 §.

⁴⁸ IDL, 1 kap. 4 §.

⁴⁹ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s. 191.

⁵⁰ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s. 191.

⁵¹ Lag (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo, 2 kap. 2 §.

⁵² IDL 2 kap. 9 §.

universalitetsprincipen ska all den avlidnes egendom både i Sverige och i utlandet vara en del av boutredningen.⁵³ I dagsläget kan vissa problematiska situationer uppkomma då andra staters myndigheter och utländska banker etc. inte erkänner den svenska boutredningsmannen som behörig att företräda dödsboet. Som följd av detta hindras boutredningsmannen från att använda universalitetsprincipen då den utländska egendomen inte kan vara en del av boutredningen.⁵⁴ I många av dessa fall sker då även en utländsk boutredning samtidigt med den svenska i den avlidnes hemviststat eller det land där egendomen befinner sig.⁵⁵

2.4 Tyskt arvsintyg

Arvsintyg är en rättshandling som används redan i dagsläget i bland annat Tyskland.⁵⁶ Ifall en avliden person vid sin död ägde egendom eller tillgångar i Tyskland behövs ett tyskt arvsintyg (Erbschein) för att få tillgång till kvarlåtenskapen.⁵⁷ Intyget används för att bevisa vem eller vilka som är den avlidnes arvingar och därmed har rätt att ärva.⁵⁸ Saknas ett tyskt arvsintyg kan arvingarna inte få tillgång till kvarlåtenskapen.⁵⁹ Exempelvis kan arvingen inte överta fastigheter eller få tillgång till dödsboets bankkonton. Det tyska arvsintyget krävs oavsett var den avlidne var medborgare eller hade hemvist, kriteriet för det tyska arvsintyget är endast att egendomen eller tillgångarna ska befinna sig i Tyskland.⁶⁰

Den tyska tingsrätten ansvarar för utfärdandet av det tyska arvsintyget.⁶¹ Ansökan ska innehålla fullständiga identifikationshandlingar, dödsfallsintyg med släktutredning⁶², testamente om sådant finns, kopia av bouppteckning, utdrag från fastighetsregistret samt förteckning över eventuella bankkonton, och i det fall det finns flera arvingar ska det även bifogas en släktskapsöversikt.⁶³

⁵³ IDL 2 kap. 5 §, 1st.

⁵⁴ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s. 206.

⁵⁵ Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, s. 206.

⁵⁶ Hertel, C, European Certificate of Succession—content, issue and effects, 1.2, ERA Forum (2014) 15:393–407. 12/9/2014.

⁵⁷ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg, oktober 2014, 21/4/2015.

⁵⁸ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg.

⁵⁹ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg.

⁶⁰ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg.

⁶¹ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg.

⁶² Dödsfallsintyg med släktutredning, Skatteverket, 21/4/2015.

⁶³ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Frågeformulär för ansökan om arvsintyg, oktober 2014, 21/4/2015.

För medborgare i de europeiska länder som skrivit under arvsförordningen kommer ett europeiskt arvsintyg att införas, vars behörighet följer hemvistprincipen.⁶⁴ Det innebär att för medborgare från dessa länder kommer det att räcka med ett europeiskt arvsintyg utfärdat i den stat de hade sin hemvist i vid sin död.⁶⁵

⁶⁴ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg.

⁶⁵ (EU) nr 650/2012, art. 62.

3 Europeiskt arvsintyg

3.1 Inledning

Arvsintyget presenteras här i sin helhet för att ge en klarare syn på hur det kan påverka den svenska arvsrätten. Syftet bakom arvsintyget och vad en ansökan ska innehålla tas upp för att tydliggöra de situationer som kan underlättas av arvsintyget. De myndigheter och domstolar som ska vara behöriga att utfärda ett arvsintyg utreds, samt vilket lagval som kan vara tillämpligt på arvsintyget. Arvsintygets rättsverkningar och återkallande av arvsintyget utreds även för att ge en ökad förståelse av arvsintyget.

3.2 Syfte

Det europeiska arvsintyget är en europeisk rättshandling som införs för att förenkla frågor om behörighet vid gränsöverskridande arvsfrågor och öka den fria rörligheten inom EU.⁶⁶ Arvsintyget är avsett att förenkla gränsöverskridande processer och underlätta för arvingar och andra som är berörda av arvskiftet.⁶⁷ Det ska underlätta för arvingar, testamentstagare, boutredningsmän och testamentsexekutorer att bevisa sina rättigheter och behörigheter i arvsfrågor.⁶⁸ Det är inte obligatoriskt och införs inte för att byta ut nuvarande regler i EU:s medlemsländer.⁶⁹ Det kommer dock vara en bindande rättshandling för alla medlemsstater bortsett från Danmark, Storbritannien och Irland, som inte tar del av arvsförordningen.⁷⁰

Arvsintyget kan användas av förmånstagare (arvingar och testamentstagare) för att bevisa sina rättigheter och behörighet till arv.⁷¹ För både testamentstagare och arvingar kan arvsintyget användas för fördelning av en viss tillgång i dödsboet.⁷² Arvsintyget kan även användas för att bevisa att en boutredningsman eller testamentsexekutor har befogenhet att utföra sina uppgifter (det vill säga boutredning och arvskifte).⁷³

⁶⁶ (EU) nr 650/2012, kommentar (7).

⁶⁷ (EU) nr 650/2012, kommentar (7).

⁶⁸ (EU) nr 650/2012, art. 63.

⁶⁹ (EU) nr 650/2012, art. 62.

⁷⁰ SOU 2014:25, s. 16.

⁷¹ (EU) nr 650/2012, art. 63, 2 p. a).

⁷² (EU) nr 650/2012, art. 63, 2 p. b).

⁷³ (EU) nr 650/2012, art. 63, 2 p. c).

I och med den nya arvsförordningen kommer hemvistprincipen spela en större roll och behörigheten till arvet kommer grundas på denna.⁷⁴ Domstolen i den avlidnes hemvistland ska vara behörig att bestämma om hela arvet vid arvskiftet och det bestämmandet ska erkännas i de andra medlemsstaterna.⁷⁵ Det europeiska arvsintyget kommer användas för att styrka beslutet i andra medlemsstater och kommer därigenom förenkla arvskiftet vid gränsöverskridande situationer.⁷⁶

3.3 Ansökan

Ansökan för arvsintyg skickas in av en person (sökanden) som är behörig enligt art. 63 i arvsförordningen, det vill säga arvingar, testamentstagare, testamentsexekutorer eller boutredningsmän.⁷⁷ Ansökan görs för att de ska kunna styrka sin position och hävda sina rättigheter i förekommande arvssituation.

Formkraven för ansökan är inte fastställda, det finns däremot en möjlighet att använda sig av en utformad mall.⁷⁸ Ansökan ska innehålla personuppgifter för den sökande, den avlidna, eventuell företrädare för den sökande, den avlidnas eventuella make/maka/partner och andra möjliga förmånstagare.⁷⁹ Den ska även innehålla sökandens bakomliggande intention med ansökan, om det gäller sökandens ställning som arvinge eller testamentstagare eller befogenheter för testamentsexekutorn eller boutredningsman.⁸⁰ Med befogenheter menas boutredningsmannens/testamentsexekutorns rätt att utföra boutredningen och företräda dödsboet.

De omkringliggande omständigheterna som ligger till grund för ansökan ska även inkluderas.⁸¹ I förmånstagarnas fall är detta grunderna för kravet på arv. För boutredningsmän och testamentsexekutorer är det grunden för deras rätt att förvalta kvarlåtenskapen och testamente. En svensk arvinge kan exempelvis ansöka om arvsintyg ifall en del av arvet finns i Frankrike och den myndighet eller bank som innehar egendomen inte anser att arvingen är behörig enligt deras lagar. Detsamma gäller boutredningsmän och testamentsexekutorer, som vid meningsskiljaktigheter angående

⁷⁴ (EU) nr 650/2012, art. 4.

⁷⁵ (EU) nr 650/2012, art. 39. 1 p.

⁷⁶ (EU) nr 650/2012, art. 63.

⁷⁷ (EU) nr 650/2012, art. 65, 1 p.

⁷⁸ (EU) nr 650/2012, art. 62, 2 p.

⁷⁹ (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p.

⁸⁰ (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p. f)

⁸¹ (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p. h).

behörighet anses obehöriga att utföra boudredning i ett annat land. Arvsintyget, som ska ha rättsverkning i alla medlemsstater, kommer då att styrka sökandens rättighet/behörighet över arvet.

Det ska även finnas information om den avlidne hade ett testamente eller om det fanns något äktenskapsförord eller liknande avtal (samboavtal) som kan påverka arvsskiftet.⁸² Lagar kring bodelning i samband med arvsskifte är inte alltid densamma, och den tillämpliga lagen och hur det påverkar arvet ska stå med i arvsintyget.

Det ska i ansökan framgå om någon av förmånstagarna har accepterat eller avstått från sitt arv.⁸³ De uppgifter som tas upp i ansökan ska inte heller vara med i någon tvist, vilket ska bekräftas i ansökan.⁸⁴ Dessa uppgifter ska vara med för att de kan påverka boudredningen och utdelningen av kvarlåtenskapen. Det är också öppet för sökande att lägga till annan information som de anser vara relevant för deras ansökan.⁸⁵

3.4 Innehåll

Arvsintyget ska när det utfärdas innehålla information som är relevant för dess syfte. På grund av de varierande användningsområdena för arvsintyget kan de uppgifter som ska infogas i intyget variera något. Vissa uppgifter ska dock alltid finnas med, som till exempel personuppgifter om alla inblandade i arvsskiftet. Andra uppgifter behöver emellertid endast vara med när de är nödvändiga för att uppfylla sökandens intention med det specifika arvsintyget. Det ska när det är utfärdat, liksom i ansökan, innehålla personuppgifter för de berörda personerna.⁸⁶ Det ska likaså innehålla information om eventuellt äktenskapsförord eller liknande avtal som den avlidne kan ha ingått, då detta kan påverka boudredningen.⁸⁷ Det ska framgå vilken lag som är tillämplig på arvet och de förhållanden som gör att lagen är tillämplig.⁸⁸ Detta blir enligt förordningen den avlidnes hemviststat, om inte lagvalsförordnande skett.⁸⁹ I arvsintyget ska det även stå om det gäller en lagenlig arvsordning eller om det gäller testamente, och de förhållanden som ligger till grund för de

⁸² (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p. i-j).

⁸³ (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p. k).

⁸⁴ (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p. l).

⁸⁵ (EU) nr 650/2012, art. 65, 3 p. m).

⁸⁶ (EU) nr 650/2012, art. 68, e-g).

⁸⁷ (EU) nr 650/2012, art. 68, h).

⁸⁸ (EU) nr 650/2012, art. 68, i).

⁸⁹ (EU) nr 650/2012, art. 7.

behörigheter och befogenheter som de eventuella förmånstagarna, boutredningsmännen eller testamentsexekutorerna innehar.⁹⁰

Det ska i arvsintyget framgå huruvida förmånstagarna har accepterat eller avstått från arvet och det ska också finnas uppgifter om rättigheter och tillgångar för arvingar och testamentstagare.⁹¹ Dessa uppgifter ska finnas med då det kommer påverka uppdelningen av kvarlåtenskapen mellan arvingarna. Det skulle därmed även påverka boutredningen, ifall det är arvsintygets syfte.

Det ska även finnas uppgifter om begränsningar för arvingarnas och testamentstagarnas rättigheter enligt lagen som är tillämplig på kvarlåtenskapen.⁹² Samma information ska även finnas för boutredningsmän och testamentsexekutorer, det vill säga deras rättigheter och befogenheter, samt begränsningarna av dem.⁹³

De uppgifter som behöver bli verifierade ska bli det av den utfärdande myndigheten enligt de tillämpliga lagarna.⁹⁴ Med tillämpliga lagar menas den lag som är tillämplig på arvet, i till exempel Sverige skulle detta vara ärvdabalken. När arvsintyget utfärdats ska myndigheten behålla originalet av arvsintyget och skicka ut kopior till de berörda parterna.⁹⁵ De berörda parterna är då sökanden samt de som visar ett legitimt intresse, det vill säga de som kan ställa ett genuint krav på dokumentet för att kunna delta i arvsskiftet. Begreppet legitimt intresse kan även innefatta dödsboets borgenärer. Myndigheten ska efter att de har skickat ut dessa kopior skriva en förteckning över de personer som innehar en kopia.⁹⁶ En utfärdad kopia ska enligt art. 70 i arvsförordningen vara giltig i sex månader efter att den har blivit utfärdad. Efter detta, om personen i fråga behöver arvsintyget ytterligare, kan arvsintygets giltighetstid bli förlängd eller så kan myndigheten utfärda en ny kopia till personen i fråga.⁹⁷

⁹⁰ (EU) nr 650/2012, art. 68, j).

⁹¹ (EU) nr 650/2012, art. 68, k-m).

⁹² (EU) nr 650/2012, art. 68, n).

⁹³ (EU) nr 650/2012, art. 68, o).

⁹⁴ (EU) nr 650/2012, art. 67, 1 p.

⁹⁵ (EU) nr 650/2012, art. 70, 1 p.

⁹⁶ (EU) nr 650/2012, art 70, 2 p.

⁹⁷ (EU) nr 650/2012, art 70, 3 p.

3.5 Behörighet

Det är domstolarna i den medlemsstat där den avlidne vid sin död hade sin hemvist som är behöriga att besluta om arvet.⁹⁸ Domstolen är behörig att fatta beslut om hela kvarlåtenskapen, även den egendom som finns i en annan medlemsstat, vilket ger uttryck för både hemvistprincipen och universalitetsprincipen. Det är en domstol eller myndighet enligt dessa principer som även ska vara behörig att utfärda arvsintyg.⁹⁹

Om den avlidne var medborgare i flera stater vid sin död, har personen själv möjlighet att välja vilket lands lagstiftning som ska bli gällande.¹⁰⁰ Även behörig domstol kan utses genom lagvalsförordnande.¹⁰¹ För att domstolarna i det land vars lag den avlidne valt ska blir behöriga i målet krävs att någon av följande tre omständigheter är uppfyllda.

- Att en domstol tidigare tagit upp målet men avvisat talan, om de på begäran av någon av parterna anser att en medlemsstats lag och domstol är bättre lämpad att ta upp målet.¹⁰² En sådan avisan kan röra sig om praktiska omständigheter gällande arvet, de olika parternas hemvist eller om placering av egendomen eller tillgångarna.¹⁰³ Domstolen kan även avvisa talan om målets parter kommit överens om att ge domstolarna behörighet i den medlemsstat vars lag valts i enlighet med art. 22 om lagval.¹⁰⁴
- Att parterna har avtalat om att ge behörigheten till den domstol eller de domstolar som finns i medlemsstaten vars lagstiftning valts att användas.¹⁰⁵ Den typen av avtal, kallat uttryckligt lagvalsavtal uppkommer då målets parter antingen skriftligt eller muntligt direkt uttalar vilken lag de valt som tillämplig.¹⁰⁶ Detta avtal om val av domstol ger den eller de berörda domstolarna ensam rätt till behörighet att pröva samtliga arvsfrågor, så även arvsintyget.¹⁰⁷

⁹⁸ (EU) nr 650/2012, art. 4.

⁹⁹ (EU) nr 650/2012, art. 64.

¹⁰⁰ (EU) nr 650/2012, art. 22, 1p.

¹⁰¹ SOU 2014:25, s. 192.

¹⁰² (EU) nr 650/2012, art. 7, a).

¹⁰³ (EU) nr 650/2012, art. 6, a).

¹⁰⁴ (EU) nr 650/2012, art. 6, b).

¹⁰⁵ (EU) nr 650/2012, art. 7, b).

¹⁰⁶ Jänterä-Jareborg, Maarit, *Svensk domstol och utländsk rätt*, Iustus Förlag, Uppsala, 1997, s. 126.

¹⁰⁷ (EU) nr 650/2012, art. 7, b).

- Slutligen har domstolen behörighet att pröva arvsålet om parterna klart och tydligt uttryckt och godtagit att den domstol där talan väcktes är behörig.¹⁰⁸

Behörig domstol kan också vara en följd av subsidiär behörighet.¹⁰⁹ Den subsidiära behörigheten inträder då den avlidne vid sin död inte hade hemvist i någon medlemsstat, utan hade hemvist i en stat utanför EU.¹¹⁰ Ägde den avlidne egendom eller tillgångar i en medlemsstat, kan domstolen i denna medlemsstat vara behörig att pröva arvsfrågan. Detta förutsatt att den avlidne var medborgare i medlemsstaten vid sin död eller tidigare hade hemvist i medlemsstaten.¹¹¹ Hade den avlidne hemvist i medlemsstaten får det dock ej ha gått mer än fem år sedan hemvistbytet.¹¹² Är ingen domstol behörig enligt nämnda subsidiär princip, ska domstolarna i den medlemsstat där kvarlåtenskapen befinner sig ha rätt att fatta beslut om kvarlåtenskapen i medlemsstaten.¹¹³ Detta blir tillämpligt om den avlidne exempelvis saknar ett europeiskt medborgarskap och inom de senaste fem åren inte har haft hemvist inom EU, men äger egendom/tillgångar i någon medlemsstat. I detta fall är varje medlemsstat var för sig behöriga att besluta om kvarlåtenskapen som finns inom statens gränser.

Kan ingen domstol anses vara behörig enligt det som tidigare nämnts finns en sista möjlighet som endast ska användas i undantagsfall, så kallat *forum necessitatis*.¹¹⁴ Domstolarna har då möjlighet att pröva målet om tvisten rimligen inte kan upptas i annan icke-medlemsstat som målet har nära anknytning till.¹¹⁵ För att det ska vara möjligt krävs att målet har tillräcklig anknytning till landet där talan väcktes.¹¹⁶

Arvsintyget ska utfärdas i den medlemsstat som anses behörig enligt ovanstående behörighetsregler och ska utfärdas av en behörig domstol eller myndighet.¹¹⁷ För att definieras som domstol enligt arvsförordningen krävs att domstolen är opartisk och att alla parter har rätt att bli hörda.¹¹⁸ Domstolen eller myndighetens beslut måste kunna bli föremål för en överklagan eller omprövning och har likartad rättsgiltighet och inverkan

¹⁰⁸ EU) nr 650/2012, art. 7, c).

¹⁰⁹ (EU) nr 650/2012, art. 10.

¹¹⁰ (EU) nr 650/2012, art. 10.

¹¹¹ (EU) nr 650/2012, art. 10. 1p.

¹¹² (EU) nr 650/2012, art. 10, 1 p. b).

¹¹³ (EU) nr 650/2012, art. 10. 2p.

¹¹⁴ EU) nr 650/2012, art. 11.

¹¹⁵ EU) nr 650/2012, art. 11.

¹¹⁶ EU) nr 650/2012, art. 11. 2st

¹¹⁷ EU) nr 650/2012, art. 64.

¹¹⁸ EU) nr 650/2012, art. 3. 2p.

som ett beslut av en rättslig myndighet i samma fråga.¹¹⁹ Medlemsstaterna är tvungna att till EU-kommissionen meddela vilken domstol eller myndighet som är behöriga att ge ut arvsintygen.¹²⁰

3.6 Prövning och utfärdande

När den behöriga domstolen eller myndigheten i medlemslandet fått ta del av ansökan för intyget, bör den kontrollera att all relevant information finns bifogad och att denna är korrekt.¹²¹ Det åligger alltså domstol eller myndighet att göra de efterforskningar och granskningar som krävs för att verifiera informationen. Denna kontroll av information görs endast inom ramen för vilka befintliga lagar och regler som stadgar befogenheter för aktuell myndighet.¹²² Detsamma gäller befogenheten för att begära att sökanden tillhandahåller ytterligare information.¹²³ Förordnande myndighet är följaktligen tvungen att följa officialprincipen och ska ta hänsyn till samt utreda fakta som inte parterna själva åberopat, så kallat *ex officio*-tillämpning.¹²⁴ Officialprincipen innebär också att domstolen eller myndigheten i viss mån är befogad att förmå parterna att förtydliga sin talan.¹²⁵

Den utfärdande myndigheten får godta bevisning i annan form än de handlingar som annars skulle utgöra stöd för ansökan, om äktheten på dessa inte kunnat verifieras.¹²⁶ Om det för den utfärdande myndigheten finns lagstadgad befogenhet att begära förhör under sanningsförsäkran eller ed, får sådant hållas för att klargöra förhållanden gällande aktuell ansökan.¹²⁷ Alla förmånstagare i det aktuella fallet har rätt att ta del av ansökan av ett arvsintyg, myndigheten ska därför vidta åtgärder för att informera förmånstagarna om detta.¹²⁸ Om det är nödvändigt för att kunna fastlägga omständigheterna i ansökan, så ska berörda personer höras för att styrka detta.¹²⁹ Utfärdande myndighet ska också på andra sätt göra offentliga tillkännagivanden, för att ge andra tänkbara förmånstagare möjlighet att

¹¹⁹ EU) nr 650/2012, art. 3. 2p. a), b).

¹²⁰ EU) nr 650/2012, art. 78. 1p. c).

¹²¹ EU) nr 650/2012, art. 66. 1p.

¹²² EU) nr 650/2012, art. 66. 1p.

¹²³ EU) nr 650/2012, art. 66. 1p.

¹²⁴ Jänterä-Jareborg, Maarit, *Svensk domstol och utländsk rätt*, s. 231.

¹²⁵ Ekelöf, Per Olof, Edelstam Henrik, *Rättegång I*, s. 68f.

¹²⁶ EU) nr 650/2012, art. 66. 2p.

¹²⁷ EU) nr 650/2012, art. 66. 3p.

¹²⁸ EU) nr 650/2012, art. 66. 4p.

¹²⁹ EU) nr 650/2012, art. 66. 4p.

göra sina rättigheter gällande.¹³⁰ Syftet med bestämmelsen är att utfärdande myndighet ska kommunicera ansökan med berörda parter.¹³¹

Alla medlemsstater är skyldiga att delge information när en annans stats utfärdande myndighet begär det.¹³² Den information som ska delges till utländsk myndighet ska vara sådan information som även kunnat ges ut till annan myndighet inom landet.¹³³ Denna begäran gäller speciellt information från fastighetsregister, folkbokföringsregister eller andra register som innehåller uppgifter som är av betydelse för arvet.¹³⁴ Det kan även gälla informationsutbyte om förmögenhetsförhållanden för makar eller den avlidne.¹³⁵

När väl arvsintyget ska utfärdas så ska det ske utan dröjsmål, under förutsättning att förfarandet gått till på rätt sätt och att ansökans innehåll kan styrkas genom lag.¹³⁶ Den utfärdande myndigheten ska använda sig av ett särskilt formulär utarbetat av kommissionen, där det framgår vad arvsintyget ska innehålla.¹³⁷ Det ska vara möjligt för utfärdande myndighet att avslå ansökan.¹³⁸

Arvsintyg ska inte utfärdas om det finns någon form av klandertalan gentemot de fakta som ska styrkas.¹³⁹ Det kan tolkas som att intyget inte ska utfärdas om uppgifterna i någon mån är omtvistade. Det krävs endast att de fakta som ska styrkas av arvsintyget är tvistiga för att ansökan ska avslås, det behövs således ingen motstridig dom eller beslut i fallet.¹⁴⁰ Istället kan det räcka med en extern invändning av uppgifterna i ansökan.¹⁴¹ Arvsintyget får inte heller utfärdas om det är oförenligt med ett tidigare taget beslut som bygger på samma fakta.¹⁴² Innebörden av detta kan förklaras med ett exempel: ett arvsintyg utformat för att styrka en viss testamentstagares rättigheter kan inte utfärdas om testamentet i sig är ogiltigt.¹⁴³ På samma sätt är utfärdande av arvsintyg inte möjligt om det strider mot

¹³⁰ EU) nr 650/2012, art. 66. 4p.

¹³¹ SOU 2014:25, s. 195.

¹³² EU) nr 650/2012, art. 66. 5p.

¹³³ EU) nr 650/2012, art. 66. 5p.

¹³⁴ EU) nr 650/2012, art. 66. 5p.

¹³⁵ EU) nr 650/2012, art. 66. 5p.

¹³⁶ EU) nr 650/2012, art. 67. 1p.

¹³⁷ EU) nr 650/2012, art. 67. 1p.

¹³⁸ SOU 2014:25, s. 195.

¹³⁹ EU) nr 650/2012, art. 67. 1p. a).

¹⁴⁰ SOU 2014:25, s. 196.

¹⁴¹ SOU 2014:25, s. 196.

¹⁴² EU) nr 650/2012, art. 67. 1p. b).

¹⁴³ SOU 2014:25, s. 196.

uppgifterna i en bouppteckning.¹⁴⁴ En förutsättning för det är naturligtvis att den utfärdande myndigheten känner till rättshandlingens ogiltighet eller oförenliga uppgifter.¹⁴⁵ Klandertalan eller oförenlighet med tidigare beslut är endast lagstiftarens exempel på när arvsintyget definitivt inte får utfärdas, det kan finnas andra tillfällen då myndigheten inte bör utfärda intyg.

3.7 Rättsverkningar

När arvsintyget är utfärdat är det giltigt i alla medlemsstater.¹⁴⁶ Det ska inte krävas något speciellt förfarande för att intyget ska gälla, utan det är en officiell handling som har rättsverkan och ska vara verkställbar i hela EU.¹⁴⁷ Efter att intyget är utfärdat ska informationen som finns i arvsintyget uppvisa de omständigheter som har fastställts enligt den tillämpliga lagen och detta ska följas i alla medlemsstater.¹⁴⁸ Det ska antas att uppgifterna i intyget är giltiga.¹⁴⁹ Även de förmånstagare, bodelningsmän eller testamentsexekutorer som fastställs i arvsintyget ska anses ha den rättighet/befogenhet som anges i arvsintyget.¹⁵⁰ Detta utan att det krävs ytterligare förutsättningar för att bekräfta deras ställning eller begränsningar i deras rättigheter eller befogenheter. Arvsintyget ska även kunna användas som en giltig handling när man ska registrera kvarlåtenskap.¹⁵¹

Om en tredje man i arvsintyget är skriven som bemyndigad att ta emot betalning eller egendom och på grund av detta mottar betalning/egendom ska detta ses som en giltig transaktion.¹⁵² Den personen som gjorde betalningen eller överförde egendomen ska alltså ha ansetts gjort denna transaktion med en bemyndigad person.¹⁵³ Det ska dock inte vara giltigt om personen i fråga insåg att arvsintyget innehöll felaktig information eller på grund av grov oaktsamhet inte visste om att felaktig information förekom i arvsintyget.¹⁵⁴ Att det krävs grov oaktsamhet av personen bör innebära att om denne var i god tro under

¹⁴⁴ SOU 2014:25, s. 205.

¹⁴⁵ SOU 2014:25, s. 196.

¹⁴⁶ (EU) nr 650/2012, art. 69, 1 p.

¹⁴⁷ (EU) nr 650/2012, art. 60, 1 p.

¹⁴⁸ (EU) nr 650/2012, art 69, 2 p.

¹⁴⁹ (EU) nr 650/2012, art 69, 2 p.

¹⁵⁰ (EU) nr 650/2012, art 69, 2 p.

¹⁵¹ (EU) nr 650/2012, art. 69, 5 p.

¹⁵² (EU) nr 650/2012, art. 69, 3 p.

¹⁵³ (EU) nr 650/2012, art. 69, 3 p.

¹⁵⁴ (EU) nr 650/2012, 1tr 69, 3 p.

transaktionen (och därför inte borde förstått att intyget innehöll felaktig information) är transaktionen fortfarande giltig.¹⁵⁵

Om en tredje man är bemyndigad att förfoga över kvarlåtenskapen och gör detta till förmån för en annan person ska denne person, som i tidigare situation, anses ha gjort en transaktion med en bemyndigad person.¹⁵⁶ Till exempel: om en testamentsexekutor förfogar över egendom i förmånstagares namn, anses förmånstagaren ha gjort en transaktion med en behörig person. Även i denna situation ska regler om god tro vara giltiga, det krävs att personen i fråga visste om felaktigheter eller var grovt oaktsam för att transaktionen inte ska anses vara giltig.¹⁵⁷ Användningen av arvsintyget kan i detta sammanhang jämföras med en svensk fullmakt.¹⁵⁸

Arvsintyget ska kunna användas som en registreringshandling av arvsegendom i enlighet med nationell lag.¹⁵⁹ Detta är dock begränsat av art. 1 i arvsförordningen som anger begränsningar i arvsförordningens tillämpningsområden. Arvsintyget kan därmed inte påverka ”frågor som rör karaktären hos sakrätter”¹⁶⁰ eller registrering av fast egendom, då arvsförordningen inte är tillämpliga på dessa områden.¹⁶¹

3.8 Återkallelse och hävning

Arvsintyget kan ändras eller återkallas om det framkommer att fel har uppstått i det.¹⁶² Dessa fel kan vara skrivfel, i vilket fall den utfärdande myndigheten ska rätta skrivfelet på eget initiativ eller på begäran av en person med legitimt intresse.¹⁶³ Är det allvarigare fel, att arvsintyget är felaktigt eller innehåller felaktiga uppgifter, så kan arvsintyget bli ändrat eller återkallat av den utfärdande myndigheten. En sådan ändring eller återkallande kan även ske på begäran av en person med legitimt intresse eller på myndighetens eget initiativ. För att myndigheten på eget initiativ ska ändra eller återkalla arvsintyget krävs dock att medlemsstatens lag där myndigheten är belägen tillåter detta.¹⁶⁴ I Sverige blir sannolikt

¹⁵⁵ Ärvdabalk, 18 kap. 4 §.

¹⁵⁶ (EU) nr 650/2012, art 69, 4 p.

¹⁵⁷ (EU) nr 650/2012, art 69, 4 p.

¹⁵⁸ Lag (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område, 2 kap. 10 §.

¹⁵⁹ (EU) nr 650/2012, art. 69, 5 p.

¹⁶⁰ (EU) nr 650/2012, art. 1, 2 p. k).

¹⁶¹ (EU) nr 650/2012, art 1. 2 p. l).

¹⁶² (EU) nr 650/2012, art. 71.

¹⁶³ (EU) nr 650/2012, art. 71, 1 p.

¹⁶⁴ (EU) nr 650/2012, art. 71, 2 p.

ärvdabalken 15 kap. tillämpligt, då det reglerar förverkande av rätt att ta arv eller testamente.

Vill en person bestrida ett beslut ska denne göra det till den behöriga domstolen i landet där den utfärdande myndigheten befinner sig. Beslut som gäller utfärdande av arvsintyg kan enligt art. 72 i arvsförordningen överklagas av varje person som har rätt att söka arvsintyg, vilket innebär förmånstagare, boutredningsmän och testamentsexekutorer. Beslut som gäller ändring, återkallelse eller hävning av arvsintyg kan dock även överklagas av personer som har ett legitimt intresse.

Arvsintygets rättsverkningar kan hävas, av den utfärdande myndigheten eller en behörig domstol, i väntan på att intyget ska ändras eller återkallas.¹⁶⁵ Gäller det en ändring eller återkallelse på grund av fel i intyget eller felaktig information (som tas upp i art. 71) så kan rättsverkningarna av arvsintyget hävas av den utfärdande myndigheten på begäran av en person med legitimt intresse.¹⁶⁶ När det gäller en överklagan av arvsintyget så får varje person som anses ha rätt att överklaga beslutet enligt art. 72 begära den rättsliga myndigheten att häva rättsverkningarna i väntan på att överklagan ska behandlas.¹⁶⁷

Blir ett arvsintyg ändrat eller återkallat ska alla personer som har erhållit en bestyrkt kopia av arvsintyget omgående bli underrättade om ändringen eller återkallandet.¹⁶⁸ Även vid hävning av arvsintygets rättsverkan ska de som har fått bestyrkta kopior bli underrättade.¹⁶⁹ Under arvsintygets hävning får inte heller nya kopior skickas ut.¹⁷⁰ Om beslutet att inte utfärda ett arvsintyg på grund av en överklagan sedan visar sig vara obefogat ska den behöriga domstolen då utfärda arvsintyget eller begära att den utfärdande myndigheten ska göra en ny granskning och fatta ett nytt beslut.¹⁷¹

¹⁶⁵ (EU) nr 650/2012, art. 73.

¹⁶⁶ (EU) nr 650/2012, art. 73, 1 p. a).

¹⁶⁷ (EU) nr 650/2012, art. 73, 1 p. b).

¹⁶⁸ (EU) nr 650/2012, art. 71, 3 p.

¹⁶⁹ (EU) nr 650/2012, art. 73, 2 p. 1 st.

¹⁷⁰ (EU) nr 650/2012, art. 73, 2 p. 2 st.

¹⁷¹ (EU) nr 650/2012, art. 72, 2 p. 2 st.

4 Statens offentliga utredning

4.1 Inledning

När det gäller frågan om vilken myndighet som ska utfärda arvsintyg i Sverige, finns ännu så länge bara förslag i form av Anders Erikssons å regeringens vägnar utförda utredning, ”SOU 2014:25 Internationella rättsförhållanden rörande arv, Betänkande av Utredningen om arvsfrågor i internationella situationer” (hädanefter SOU). I detta kapitel undersöks denna utredning, och de förslag den lägger fram angående implementeringen av arvsintyget. Även möjligheten att använda arvsintyget som en fångeshandling vid lagfart utreds.

4.2 Behörighet

4.2.1 Utfärdande

I SOU:n föreslås det att den myndighet som ska få i uppgift att i Sverige utfärda arvsintyget är Skatteverket.¹⁷² Som tidigare nämnts krävs det inte en domstolsprövning i det inledande skedet för att kunna utfärda ett arvsintyg.¹⁷³ Det räcker med att den utfärdande myndigheten uppfyller förordningens krav.¹⁷⁴

Skatteverket är den svenska myndighet som redan idag handhar liknande registreringar och utfärdande.¹⁷⁵ De ansvarar för registrering av bouppteckningar, folkbokföringen och även äktenskapsregistret.¹⁷⁶ Skatteverkets huvudsakliga uppgift är i stor utsträckning att kontrollera diverse uppgifter och genom dessa besluta om erkännande eller registrering är möjlig.¹⁷⁷ Den främsta anledningen till att Skatteverket framställs som den mest passande myndigheten att utfärda det europeiska arvsintyget är kopplingen till bouppteckningsinstitutet.¹⁷⁸ Utöver detta finns redan mycket av den information som krävs för arvsintyget tillgängligt i Skatteverkets register.¹⁷⁹

¹⁷² SOU 2014:25, s. 203.

¹⁷³ SOU 2014:25, s. 203.

¹⁷⁴ (EU) nr 650/2012, art. 64.

¹⁷⁵ Jänterä-Jareborg, Maarit, *Svensk domstol och utländsk rätt*, s. 230.

¹⁷⁶ SOU 2014:25, s. 205.

¹⁷⁷ Jänterä-Jareborg, Maarit, *Svensk domstol och utländsk rätt*, s. 230.

¹⁷⁸ SOU 2014:25, s. 205.

¹⁷⁹ SOU 2014:25, s. 205.

Skatteverkets organisation besitter även den juridiska kompetens som krävs rörande handläggning och utfärdande av arvsärenden.¹⁸⁰ Ytterligare en väsentlig anledning till att det är Skatteverket som föreslås bli utfärdande myndighet, är att utfärdandet inte utgör någon rättsskipande verksamhet utan endast kontrollerar redan fastställd fakta.¹⁸¹ Skatteverket måste dock som handläggande myndighet göra de utredningar som fallet kräver för att kunna kontrollera framlagd fakta.¹⁸²

Av förordningen framgår att ansökan ska avslås om uppgifterna är tvistiga, den utfärdande myndigheten har ingen utredningsskyldighet angående tvisten.¹⁸³ Detta är en bidragande anledning till att Skatteverket kan bli utfärdande myndighet.¹⁸⁴ Skulle det istället krävas en juridisk bedömning vid klagomål eller omtvistade uppgifter, skulle inte Skatteverket vara den ideala utfärdaren.¹⁸⁵

Möjliga alternativ till Skatteverket som utfärdande myndighet skulle vara tingsrätten.¹⁸⁶ De har under senare tid skett en omfördelning av ärenden som tidigare föreskrevs allmänna domstolar, många av dessa ärenden behandlas nu istället hos förvaltningsmyndigheter.¹⁸⁷ Exempelvis registrering enligt äktenskapsbalken (1987:230) och dödande av handlingar, sker nu istället hos myndigheter snarare än allmän domstol.¹⁸⁸ Det har vid bedömning tagits hänsyn till om ärendet innefattar muntliga sammanträden, bevisupptagning och om bevisvärdering har stor påverkan på individen som rättsobjekt.¹⁸⁹ Den typen av ärenden som saknar dessa kan istället avhandlas hos förvaltningsmyndighet.¹⁹⁰ För att utfärda arvsintyget krävs ingen dömande verksamhet, det bör därför inte avgöras i allmän domstol.¹⁹¹ Istället så bör ärendet handläggas hos en myndighet med koppling till den typen av uppdrag, i förevarande fall Skatteverket.¹⁹²

¹⁸⁰ SOU 2014:25, s. 207.

¹⁸¹ SOU 2014:25, s. 207.

¹⁸² EU) nr 650/2012, art. 66. 1p.

¹⁸³ EU) nr 650/2012, art. 67. 1p. a).

¹⁸⁴ SOU 2014:25, s. 207.

¹⁸⁵ SOU 2014:25, s. 205.

¹⁸⁶ SOU 2014:25, s. 206.

¹⁸⁷ SOU 2014:25, s. 206.

¹⁸⁸ SOU 2014:25, s. 206.

¹⁸⁹ Prop. 2010/11:119 s.37.

¹⁹⁰ Prop. 2010/11:119 s.37.

¹⁹¹ SOU 2014:25, s. 207.

¹⁹² Prop. 2010/11:119 s.37.

4.2.2 Överklagan

Alla personer som har rätt att begära arvsintyg har också rätt att bestrida den utfärdande myndighetens beslut.¹⁹³ Sedan reformerna för att avlasta de allmänna domstolarna trätt i kraft överklagas numera beslut om bouppteckningar hos förvaltningsrätten.¹⁹⁴ Tidigare överklagades även bouppteckningar i de allmänna domstolarna, detta med anknytning till de civilrättsliga problem som kan uppkomma.¹⁹⁵ Även de registreringar enligt äktenskapsbalken som Skatteverket ansvarar över överklagas till tingsrätterna.¹⁹⁶

Med tanke på de många gemensamma nämnare som bouppteckningen och arvsintyget har, vore det rimligt att tänka att även beslut om arvsintyg skulle överklagas dit.¹⁹⁷ Vid tidigare utredningar som legat till grund för att besluta vilken instans som ska pröva överklagan, har hänsyn tagits till frågans karaktär.¹⁹⁸ Det har då bedömts om frågan varit civilrättsligt orienterad eller inte, i det fall ärendet är det så har överklagan skett i allmän domstol.¹⁹⁹ Familjerätten som arvsintyget faller under ligger inom ramen för det civilrättsliga området och därför föreslås i SOU:n att överklagan ska ske till allmän domstol.²⁰⁰

4.3 Behörig allmän domstol

Enligt SOU anses det finnas tre olika allmänna domstolar som kan vara behöriga att göra en omprövning av beslutet om arvsintyg.²⁰¹ Tingsrätten i domkretsen som var först med att pröva ärendet kan vara behörig. Behörigheten kan även följa hemvistprincipen på samma sätt som den gör i tvistemål och domstolen i den ort där den sökande har sin hemvist är då behörig.²⁰² Slutligen kan behörigheten även följa den avlidnes hemvist och överklagan ska då ske i tingsrätten där den avlidne hade sin hemvist.²⁰³

¹⁹³ EU) nr 650/2012, art. 72. 1p.

¹⁹⁴ Prop. 2010/11:119 s.37.

¹⁹⁵ SOU 1996:160 Bouppteckningar och arvsskatt s. 93.

¹⁹⁶ Äktenskapsbalk (1987:230), 16 kap. 5 §.

¹⁹⁷ SOU 2014:25, s. 207.

¹⁹⁸ Prop. 2010/11:119 s.37.

¹⁹⁹ Prop. 2010/11:119 s.37.

²⁰⁰ SOU 2014:25, s. 208.

²⁰¹ SOU 2014:25, s. 208.

²⁰² Rättegångsbalken (1942:740), 10 kap. 1 §, 1st.

²⁰³ Rättegångsbalken, 10 kap. 9 §.

Skatteverket som behörig myndighet kan endast utfärda arvsintyg om den avlidne vid sin bortgång hade sin hemvist i Sverige.²⁰⁴ Det gäller dock inte om ett lagvalsförordande har gjorts, eller om subsidiär behörighet eller forum necessitatis förekommer i ärendet.²⁰⁵

Om överklagan ska ske på ett likvärdigt sätt till utfärdandet bör enligt SOU den behöriga tingsrätten vara den där den avlidne vid sin död hade hemvist.²⁰⁶ För den sökande till arvsintyget kan en rimlig uppfattning antas vara att det är dennes hemvist som avgör vilken tingsrätt som är behörig vid överklagan.²⁰⁷ Utöver dessa möjligheter så föreslås Stockholms tingsrätt vara reservdomstol när inget av de tidigare nämnda är möjliga.²⁰⁸ För att överklaga tingsrättens beslut till hovrätt kommer det krävas prövningstillstånd.²⁰⁹

4.4 Lagfart

I SOU:n föreslås att arvsintyget ska kunna tillämpas som en fångeshandling för lagfart. En lagfart innebär att man gör en inskrivning av äganderätt till en fast egendom.²¹⁰ Lagfarten ska sökas inom tre månader efter att fångeshandlingen upprättades.²¹¹ Fångeshandlingen är en handling som styrker personens äganderätt.²¹² Vid dödsfall i Sverige idag gäller tidsfristen från och med när egendomen överlämnats eller, om bouppteckningen inte då hade registrerats, när bouppteckningen registrerats.²¹³ För testamentstagare börjar tidsfristen när testamentet vinner laga kraft.²¹⁴ Den lagfartssökande ska för att styrka förvärvet lämna in fångeshandling och eventuella andra handlingar.²¹⁵ För arvinge som ensam har rätt till den fasta egendomen från den avlidne anses bouppteckningen från den avlidne vara tillräcklig som fångeshandling.²¹⁶ Om flera personer söker tillsammans, ska varje person ange vilken andel av fastigheten de har förvärvat.²¹⁷

²⁰⁴ (EU) nr 650/2012, art. 4.

²⁰⁵ (EU) nr 650/2012, art. 64.

²⁰⁶ SOU 2014:25, s. 209.

²⁰⁷ SOU 2014:25, s. 209.

²⁰⁸ SOU 2014:25, s. 209.

²⁰⁹ Lag om domstolsärenden (1996:242), 39 §.

²¹⁰ Jordabalken 20:1, 1 st.

²¹¹ Jordabalk, 20:2, 1 st.

²¹² Jordabalk, 20:2, 1 st.

²¹³ Jordabalken, 20:2, 2 st. 2 p.

²¹⁴ Jordabalk, 20:2, 2 st. 3 p.

²¹⁵ Jordabalk, 20:5, 1 st.

²¹⁶ Jordabalk, 20:5, 1 st.

²¹⁷ Jordabalk, 20:5, 2 st.

Lagfarten är således en typ av registrering för fastigheter som även används vid arv och testamente då fastigheter byter ägare. Arvsintyget kan användas som en giltig handling för att påvisa arvsegendom vid denna typ av registrering.²¹⁸ Det innebär att arvsintyget kan användas som fångeshandling. Trots den begränsning som uttrycks i arvsförordningen art. 1 angående registrering av fast och lös egendom, bör det vara möjligt att använda arvsintyget som fångeshandling efter ändring i svensk lag, vilket är vad som föreslås i SOU. Enligt kommentarerna till arvsförordningen kan myndigheten be den som söker lagfart om ytterligare handlingar utöver arvsintyget, om medlemslandets lag kräver detta.²¹⁹ I SOU:n föreslås ändringar i jordabalken 20 kap. 2,5 §§, för att anpassa svensk lag till arvsförordningen. Det ska möjliggöra att en ensam dödsbodelägare eller arvinge vid inregistrering kan använda arvsintyget för att styrka förvärvet av fastigheten.²²⁰ För att arvsintyget ska kunna fungera som fångeshandling kommer det krävas att innehållet är anpassat för ändamålet.²²¹ I jordabalken 20 kap. 2§ står att den fångeshandling som ligger till grund för registreringen högst får vara tre månader gammal. Enligt SOU:n bör det läggas till en tidsbegränsning för arvsintygets giltighetstid och denna bör räknas från det datum arvsintyget utfärdades.

²¹⁸ EU) nr 650/2012, kommentar (18).

²¹⁹ EU) nr 650/2012, kommentar (18).

²²⁰ SOU 2014:25, s. 213.

²²¹ EU) nr 650/2012, art. 68.

5 Påverkan på svensk rätt

5.1 Behörighet och lagval

Den hemvist- och universalitetsprincipen som uppkommer i arvsförordningen kommer ha en stor inverkan på de nuvarande svenska processerna vid gränsöverskridande arvsfrågor. Betydelsen av dessa principer i förhållande till arvsintyget är relativt stor, då arvsintyget i grunden främst är en granskning av de uppgifter som redan föreligger. Därav kommer arvsintyget inte framföra ny information, utan är snarare en utfärdad dokumentation av vad den ansvariga myndigheten/domstolen i den avlidnes hemvistland har beslutat. Detta förringar dock inte betydelsen av arvsintyget som ett rättsdokument, det innebär att inget beslut tas i och med arvsintyget men att det kan ligga till grund för kommande beslut angående arvsskiftet.

På grund av arvsförordningen kommer de principer som har tagits upp spela en stor roll, då det är beslut som fattas utifrån dem som utgör arvsintyget. De tidigare konflikter som kan ha uppstått vid gränsöverskridande arv uppstår ofta på grund av att en nationell myndighet inte erkänner ett beslut från en utländsk myndighet/domstol. Hemvistprincipens implementering i EU-rätt kommer dock att klargöra arvsfrågor i hela EU. Utöver detta kommer även universalitetsprincipen underlätta för de olika myndigheterna när boutredningen ska ske. Eftersom det i universalitetsprincipen är fastlagt att all egendom ska ingå i boutredningen som sker i hemvistlandet. Förutsatt att den avlidne inte har gjort ett specifikt lagval. Det är vid dessa principers implementering som arvsintyget kommer spela störst roll. Vid boutredning kommer man genom arvsintyget kunna styrka sina rättigheter/befogenheter att infoga egendom i boutredning. Behöver en boutredningsman bevisa att en viss egendom i till exempel Spanien ska ingå i den svenska boutredningen kan denne ansöka om ett arvsintyg från den svenska utfärdande myndigheten (vilket enligt SOU:s förslag blir Skatteverket) och använda sig av detta arvsintyg i Spanien för att få tillgång till egendomen.

Testamentsexekutorer kan även de använda sig av arvsintyget på ett liknande sätt, både i de fall det handlar om att själva utföra boutredningen eller använda en särskilt utsedd boutredningsman. Det kan även handla om när de utför utdelningen av arvet och därigenom behöver tillgång till egendom från en annan medlemsstat. Detsamma gäller för arvingar och testamentstagare, ifall arvsdelning har skett enligt ett visst lands lagar kan de

genom arvsintyget legitimera sina krav på kvarlåtenskapen. Detta leder till att en medlemsstats lagar och domar blir implementerade i en annan medlemsstat.

Om den avlidne var medborgare i flera stater vid sin död, kan denne själv välja vilken lag de vill tillämpa på arvet. Därigenom väljs även vilken domstol som är behörig att pröva arvsålet. Lagvalet innebär en förenkling för medborgare som vill välja att exempelvis deras medborgarstat istället för deras hemviststat ska vara behörig att handlägga i arvsskiftet. Till exempel kan en privatperson ha hemvist i en medlemsstat och vara medborgare i en annan. Denne kan då känna till medborgarstatens rättsystem och allmänna arvsregler bättre än de känner till reglerna i hemviststaten. Man kan då göra ett lagvalsförordnande och välja att medborgarstatens lagar ska vara tillämpliga. För en svensk medborgare boende i exempelvis Frankrike kan det upplevas enklare att vända sig till Skatteverket än att låta en myndighet i Frankrike besluta i ärendet. Det är således ett fränsteg från förordningens hemvistprincip, men kan underlätta för privatpersoner som vill ha bättre inblick i hur deras kvarlåtenskap kan fördelas. Följaktligen kan det ge en myndighet som annars inte hade varit behörig att utfärda arvsintyget möjlighet att utfärda det. Även om ett lagvalsförordnande inte följer hemvistprincipen kommer det dock fortfarande följa universalitetsprincipen.

Arvsintyget kan ses som en följd av och kommer även ha stor inverkan på EU:s fria rörlighet som är under ständig utveckling. Det kommer, i samband med universalitetsprincipen, leda till att nationella lagar blir tillämpliga i hela EU och inte endast i medlemsstaten. Egendom i Frankrike kan till exempel falla under svensk arvslagstiftning om den avlidne hade hemvist i Sverige eller tecknat ett lagvalsförordnande om att svensk lag ska vara tillämplig. Dock måste en rättshandling som arvsintyget i och med detta regleras starkt. Det öppnar upp för den fria rörligheten och en enklare transaktion vid arvsfrågor, men ett dokument som kan användas för att göra medlemsstatens nationella lag otillämplig på egendom i medlemsstaten kan även skapa problematik. Den gränsöverskridande rättsverkan av dokumentet kan jämföras med EU-lag, som har högre rättskällevärde än nationell lag i alla EU-länder. Det är EU-lag som förordnar behörighetsfrågan i och med arvsförordningen, dock är det inte EU-lag som blir gränsöverskridande i just denna fråga. Det är ett europeiskt dokument, trots detta är det nationella lagar som tillämpas gränsöverskridande. Förordningen reglerar dock att arvsintyget endast ska gälla vid arvsfrågor och kan ej användas i ”frågor som rör karaktären

hos saksrätter”, vilket hindrar arvsintygets påverkan på gränsöverskridande privaträtt i sin helhet och endast fokuserar på arvsrätt. Då arvsintyget öppnar dörrar för att liknande dokument ska införas måste fortsatt försiktighet brukas, så att inte nationella lagar undermineras.

Sammanfattningsvis kan sägas att då samma principer är tillämpbara i de europeiska medlemsstaterna förstärks den arvsrättsliga harmoniseringen och fria rörligheten. Arvsintyg och liknande rättshandlingar kräver förhållandevis hård reglering då det innebär att det inte endast är EU-lagstiftning som blir tillämplig i medlemsstaterna. Nationella lagar blir då gränsöverskridande på ett liknande sätt som EU-lag kan ses idag, vilket kräver reglering.

5.2 Utfärdande och omprövande myndighet eller domstol

I arvsförordningen är det stadgat att arvsintyget ska utfärdas av behörig domstol eller myndighet. Det kan tyckas vara en väsentlig skillnad på om arvsintyget ska utfärdas av domstol eller myndighet. Båda dessa lyder under den enskilda medlemsstaten, men domstolen har troligtvis bredast kompetens och sakkunnighet inom många arvsfrågor. I nuläget utfärdas det tyska arvsintyget av tysk tingsrätt, vilket skulle kunna tala för att utfärdande myndighet i Sverige kan vara tingsrätten. Allmänna domstolar har dock redan många olika typer av ärenden att handlägga och döma i. Man kan dessutom ifrågasätta hur mycket juridisk kompetens som krävs för att utfärda arvsintyg, det är främst en granskning av de uppgifter som sökande lämnar in som erfordras. Samtidigt så är arvsintyget en rättshandling som därigenom måste utfärdas och handläggas med viss försiktighet för att garantera rättssäkerheten. Det betyder att gränsdragningen för vad som kan anses vara en ett restriktivt och godtagbart utfärdande är komplicerad. Den utfärdande myndigheten ska kunna garantera de berördas rättigheter och att dessa ska på ett enkelt sätt kunna bevisa sin ställning i arvsförhållandet. Det är därför av avsevärd betydelse att all fakta som ligger till grund för intyget är korrekta. Om ett arvsintyg skulle utfärdas på felaktiga grunder, skulle det kunna få allvarliga följder för övriga arvtagare och parter berörda av arvet.

Enligt kommittéutredningens förslag så ska arvsintyget utfärdas av Skatteverket. Skatteverket är den myndighet som redan idag utför bouppteckningar, sköter äktenskapsregistret och är folkbokförande myndighet. De innehar alltså redan en stor del av den kompetens som krävs för att anses vara behöriga att utfärda arvsintyg. Samtidigt går

Skatteverket inte att likställa med en domstol, då de inte har behörighet att utfärda domar. Skatteverket fattar myndighetsbeslut vilket inte kan liknas med domar. Även om Skatteverket har kunniga jurister anställda saknas den rättsskipande behörigheten. Det ska dock påpekas att det inte krävs en domstolsprövning i första instans för att utfärda arvsintyget, vilket motiveras med att myndigheten endast ska granska de uppgifter som den sökande lämnat och därefter fatta beslut om arvsintyg kan utfärdas. Ytterligare en fördel med att låta Skatteverket utfärda arvsintyget är att de redan har tillgång till svenska folkbokföringsuppgifter, vilket med största sannolikhet kommer förenkla processen gentemot att låta en domstol samla in uppgifter och därefter utreda ansökan. Förslaget i kommitténs SOU att låta Skatteverket utfärda arvsintyget är därför välmotiverat och är att anse som den mest praktiska, effektiva och kompetenta lösningen.

Frågan om var beslut om arvsintyg ska överklagas diskuteras också i kommitténs SOU. Där framgår att Skatteverkets beslut ska överklagas till allmän domstol. Normalt sett överklagas ett myndighetsbeslut (vilket arvsintyget är) till en förvaltningsdomstol då det handlar om en statlig myndighet mot en enskild person. Vid exempelvis omprövning av bouppteckningar så överklagas dessa i förvaltningsdomstol. Det finns många likheter mellan en bouppteckning och ett arvsintyg, därför kan det vara lätt att tänka sig att även arvsintyget ska överklagas till förvaltningsrätten. Förslaget går dessutom emot den utvecklingsriktning som innebär att många beslut som tidigare fattades av allmän domstol idag i större utsträckning sköts av förvaltningsrätt. Det är även möjligt att argumentera för förvaltningsrätt som omprövande instans på samma sätt som görs vid utfärdande av arvsintyget. I nuläget överklagas bouppteckningar och liknande dokument hos förvaltningsdomstol och de innehar en relevant sakkunskap inom dessa områden. Samtidigt har de allmänna domstolarna redan många andra typer av ärenden att döma i och handläggningstiden för dessa ärenden är lång. Det talar för att även arvsintyget ska överklagas hos förvaltningsdomstol.

Den avgörande frågan för vilken domstol som bör få behörighet att ompröva myndighetsbeslut av detta slag beror på vilken instans som är mest lämpad för den typen av ärende. Med hänsyn till ärendetyp skulle ett alternativ till kommittéutredningens förslag kunna bestå i att dela den omprövande kompetensen vid överklagan av arvsintyg. Om omprövningen gäller sakliga fel såsom ändring av skrivfel eller återkallande borde förvaltningsdomstolen ha behörighet för att ompröva den typen av beslut av enklare

karaktär. Skulle omprövan istället inte handla om det faktiska beslutet gällande en enskild mot myndighet, utan frågan istället rör bakomliggande uppgifter av familjerättslig karaktär bör beslutet omprövas i allmän domstol. Följden av förslaget blir att beslut gällande arvsintyg kan tas upp i två olika domstolar, beroende på frågans karaktär. Detta kan dock bli mer komplicerat än nödvändigt och därför bör endast en domstol ansvara för omprövan av arvsintyg.

Kommittéutredningens förslag att låta de allmänna domstolarna vara behörig omprövande instans känns genomtänkt då arvsintyget till störst del faller in under familjerätten. Vid överklagan så kommer det troligtvis oftast handla om att de bakomliggande förhållandena och hur dessa framställdes i ansökan och inte beslutet om utfärdandet i sig. Ett väsentligt bakgrundsmaterial till arvsintyget bouppteckningen, och överklagan av dessa tas som tidigare nämnts upp i förvaltningsdomstol. Därför bör förvaltningsdomstol vara tillräckligt sakkunniga för att ta upp arvsintygsärenden, och bör ses som ett lämpligt alternativ. Bouppteckningen är dock inte det enda väsentliga bakgrundsmaterialet som tas upp i ett arvsintyg, och hänsyn bör tas till de övriga familjerättsliga ärenden som berörs. Därför anses förslaget att överklagan ska ske i allmän domstol som ett berättigat förslag.

5.3 Användning på andra områden

Arvsintyget kommer inte direkt kunna ersätta någon svensk rättshandling, då det inte finns någon motsvarande handling i svensk rätt. Det kan närmare ses som en granskning av tidigare beslut angående arvskiftet, trots att det kan ligga till grund för nya beslut. Därför kan det ej ses som en handling i klass med testamente eller bouppteckning. Det är endast ett intyg på att boutredning/testamente är riktigt (eller att boutredning ska ske) och att sökanden har ett legitimt intresse och är behörig att arva. I SOU föreslås att arvsintyget ska vara giltigt som fångeshandling för lagfart. Detta kommer inte vara nödvändigt för svenska medborgare som kan använda sig av en svensk bouppteckning som fångeshandling, utan är snarare för medborgare från en annan medlemsstat. Det kommer inte heller vara nödvändigt för utländska medborgare som har hemvist i Sverige eftersom boutredning då kommer ske i Sverige enligt arvsförordningens hemvistprincip. Intyget kommer då avlägsna den överflödiga svenska bouppteckningen, när en boutredning och bouppteckning redan skett utomlands i den avlidnes hemviststat. Detta kommer förenkla processen att få tillgång till fast egendom via arv i Sverige för utländska medborgare. Intyget kommer då fungera

ungefär som en kvittens av den redan upprättade bouppteckningen, och förmanstagaren kan genom det söka lagfart.

Det skulle möjligtvis kunna finnas andra områden där arvsintyget kan vara till nytta, men enligt förordningen så kan arvsintyget endast användas till registrering av relevanta register. Det innebär att arvsintyget inte är tillämpligt inom andra privaträttsliga områden gällande exempelvis sakrätt. Möjligheten att vidareutveckla arvsintyget och vidga dess giltighet finns. Det skulle då vara möjligt att använda det som tillräckligt underlag och intyg/bevis vid registrering av exempelvis fordon. För att göra detta genomförbart skulle det krävas förhållandevis omfattande ändringar av intyget, med det skulle vara ett sätt att stärka dess betydelse i förhållande till universalitetsprincipen. För att göra registrering av egendom via arvsintyget möjligt kommer det krävas nationell lagstiftning som komplement till arvsförordningen. Ska det vara möjligt att använda arvsintyget som registreringshandling på andra områden, kommer det krävas ändring i nationell lag för att tillåta detta.

5.4 Medborgarperspektiv

Från individens perspektiv kommer det ske en praktisk förenkling för privatpersoner med egendom utomlands. Arvsintyget kommer förenkla arvsfrågor för de som inte har juridisk kunskap, då det är ett enkelt och konkret sätt att få tillgång till arv utomlands. Det är medlemsstatens domstol eller myndigheter som sköter arvsfrågan och som ska vara informerad om vem som har behörighet att sköta arvsprocessen. Trots detta är privatpersonen fortfarande den som behöver ansöka om ett arvsintyg för att få tillgång till den egendom som befinner sig i en annan medlemsstat. Att hela arvet ligger under samma behörighets- och lagval förenklar processen för arvingar då de inte längre behöver vända sig till flera myndigheter för att få klarhet över arvsprocessen. Då en kopia av arvsintyget är giltigt i sex månader har de som fått ett arvsintyg utfärdat möjlighet att använda det i flera länder ifall arvsegendomen är utspridd. Detta tar bort en stor del av momenten som vanligtvis uppstår vid gränsöverskridande arvsfrågor då de flesta medlemsstater ofta vill göra sin egen bouppteckning, vilket kan bli tidskrävande speciellt för de privatpersoner berörda av arvsskiftet. Det kan ofta dröja innan de får tillgång till arvet.

Arvsintyget minskar även kostnader som kan uppstå för arvingar om de behöver anlita juridisk hjälp vid arvsskiftet. Att juridisk hjälp är behövligt är inte orimligt då de flesta privatpersoner inte har tillräcklig juridisk kunskap beträffande andra länders

arvslagsstiftning. På grund av arvsintygets rättsliga verkan inom EU är det inte nödvändigt att anlita juridisk hjälp i varje land som berörs av arvskiftet, vilket kommer bespara förmånstagare både tid och pengar. Samtidigt kan det innebära extra kostnader för den statliga myndighet eller domstol som ska utfärda arvsintyget. Denna kostnad är troligtvis inte högre än de som annars skulle ha uppkommit genom det nu befintliga tillvägagångssättet, det ekonomiska argumentet mot arvsintyget kan därför inte anses vara särskilt starkt. Medlemsstaten måste också ta ställning till vilken domstol eller myndighet som ska utfärda intyget, för vilket det krävs en utredning. Förordningens artiklar gällande intyget är relativt klara och tydliga, vilket bör resultera i att allt för många frågor inte kommer uppstå för de enskilda medlemsstaterna. Samtidigt bör man ha i åtanke att det är en detaljreglering som visserligen inte har betydelse för samtliga men ändå är ett helt nytt inslag i den svenska arvsrätten och att problem likväl kan uppkomma.

För svenska medborgare kan det europeiska arvsintyget ses som ett överflödigt dokument, då Skatteverket vid dödsfall handhar arvskiftet utifrån sina register i Sverige. Sverige har inget motsvarande dokument, som till exempel Tyskland (det tyska arvsintyget), och endast de med egendom eller hemvist utomlands kommer påverkas av arvsförordningen. Eftersom arvsintyget inte kommer vara obligatoriskt kommer det inte påverka de svenska medborgare som endast äger egendom eller har hemvist i Sverige. Det är sannolikt att de flesta svenska medborgare inte kommer att märka av den nya arvsförordningen eller införandet av arvsintyget. Det förringar dock inte behovet av arvsintyget för de som äger egendom utomlands och eller med annan hemvist.

Arvsintyget kommer vara ett praktiskt dokument för svenskar med egendom utomlands, medborgare från andra stater som har hemvist i Sverige, eller svenska arvingar till personer med hemvist i annan stat. I ansökan om arvsintyg behöver den sökande ange grunderna för sin ansökan och omständigheter som möjligtvis påverkar den. Till exempel möjligt testamente, giftermål, samboavtal och liknande. Det finns dock i förordningen inget krav på att den tillämpliga lagen eller liknande uppgifter ska tas upp i ansökan, även om det ska stå med i arvsintyget när det utfärdas. En svensk person utan mer än allmän juridisk kunskap kan inte förväntas kunna till exempel tyska lagar angående arv, och arvsintyget kommer därmed förenkla processen för svenska medborgare. Ansvar för att rätt uppgifter och korrekt reglering ska finnas i arvsintyget kommer vila på den utfärdande myndigheten, inte privatpersonen. Därav försvinner flera av de moment som tidigare har

funnits, exempelvis behovet av flera bouppteckningar. Detta blir ett uttryck för officialprincipen i arvsförordningen i och med att det ökar myndighetens undersökningsplikt.

Även språkbarriären som kan uppkomma bör komma att reduceras. Det är i förordningen skrivet att det ska finnas en mall för ansökan om arvsintyg. Trots mallen kan en språkbarriär möjligtvis kvarstå beroende på de olika medlemsstaternas utfärdande myndigheter och deras regler. Dock bör det gå att ansöka, om inte i ens modersmål, på engelska eller ett annat språk som används stora delar av Europa, exempelvis franska eller tyska.

Sammanfattningsvis kommer arvsintyget som rättshandling betydligt förenkla för privatpersoner med kvarlåtenskap i en annan medlemsstat. Arvsförordningen i allmänhet och arvsintyget i synnerhet kommer reducera många av de moment som i dagsläget är nödvändiga vid gränsöverskridande arv. Trots att det för de flesta i Sverige kan anses vara ett överflödigt dokument (då det för svenskar handläggs av Skatteverket) kommer det europeiska arvsintyget teoretiskt sett minska de praktiska problem som kan uppstå vid behörighets- och lagvalsfrågor inom hela EU. Den slutgiltiga påverkan arvsintyget kommer ha på svensk rätt är svår att förutse, eftersom det ännu inte finns praktiska exempel. Det finns ännu endast spekulationer kring hur denna rättshandling kommer förändra EU-rätten och huruvida den kommer ha stor påverkan eller inte.

Referenslista

Offentligt tryck

EU-lagstiftning

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)

Svensk lagstiftning

Jordabalk (1970:994)

Rättegångsbalken (1942:740)

Äktenskapsbalk (1987:230)

Ärvdabalk (1958:637)

Lag (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område

Lag (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo

Lag (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska

Lag (1996:242) om domstolsärenden

Förarbeten

Regeringens proposition 2010/11:119 Domstolarnas handläggning av ärenden

Europeiska rättsfall

Bilagor

Europadomstolens dom den 5 februari 1963 – Van Gend en Loos v Nederlandse Administratie der Belastingen (1963) Case 26/62

Europadomstolens dom den 15 juli 1964 – Flaminio Costa mot E.N.E.L., Case 6/64

Betänkanden

SOU 2014:25 Internationella rättsförhållanden rörande arv, Betänkande av Utredningen om arvsfrågor i internationella situationer

SOU 1996:160 Bouppteckningar och arvsskatt, Delbetänkande av Ärvdabalksutredningen

Doktrin

Bernitz, U, Heuman, L, Leijonhufvud, M, Seipel, P, Warnling-Nerep, W, Vogel, H, *Finna rätt*, elfte upplagan, Norstedts Juridik, Stockholm, 2010

Brattström, M, Singer, A, *Rätt arv- Fördelning av kvarlåtenskap*, tredje upplaga, Iustus Förlag, Uppsala 2011

Ekelöf, Per Olof, Edelstam Henrik, *Rättegång I*, åttonde upplagan, Norstedts juridik, Stockholm, 2010

Jensen, U, Rylander, S, Lindblom, P, *Att skriva juridik*, femte upplagan, Iustus Förlag, 2012

Jänterä-Jareborg, Maarit, *Svensk domstol och utländsk rätt*, Iustus Förlag, Uppsala, 1997

Lehrberg, B, *Praktisk juridisk metod*, sjunde upplagan, Iusté Aktiebolag, 2014

Örtenhed, Kristina, *Bosättningsanknytningar i gränsöverskridande familjerättsförhållanden*, Iustus, Uppsala, 2006

Artiklar

Hertel, Christian, European Certificate of Succession—content, issue and effects, ERA Forum (2014) 15:393–407. 12/9/2014.

Övriga källor inklusive internetkällor

Bilagor

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Tysk arvsrätt & ansökan om tyskt arvsintyg, oktober 2014, 21/4/2015 -

[http://www.stockholm.diplo.de/contentblob/1798682/Daten/4716808/download
MB_Tysk_arvsrätt_ansökan_om_tyskt_arvsintyg.pdf](http://www.stockholm.diplo.de/contentblob/1798682/Daten/4716808/download_MB_Tysk_arvsrätt_ansökan_om_tyskt_arvsintyg.pdf)

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Stockholm, Frågeformulär för ansökan om arvsintyg, oktober 2014, 21/4/2015

[http://www.stockholm.diplo.de/contentblob/2012912/Daten/4700811/download
FORM_Fragebogen_zur_Vorbereitung_eines_Erbscheinantrags_sv.pdf](http://www.stockholm.diplo.de/contentblob/2012912/Daten/4700811/download_FORM_Fragebogen_zur_Vorbereitung_eines_Erbscheinantrags_sv.pdf)

Dödsfallsintyg med släktutredning, Skatteverket, 21/4/2015 -

[http://www.skatteverket.se/privat/bouppteckning/dodsfallsintygslaktutredning.4.23
3f91f71260075abe8800017118.html](http://www.skatteverket.se/privat/bouppteckning/dodsfallsintygslaktutredning.4.233f91f71260075abe8800017118.html)